

Vragen en opwaardering m.b.t. SB Verkenning Adviesrapport Drift Uitdaagrecht: Geschikt voor de provincie Utrecht?

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
BBB	1	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: Graag zou de BBB dit agendapunt willen opwaarderen.</p> <p>Begin juli is het kabinet gevallen en op 22-11 zijn er verkiezingen. Dit betekent dat de “wet versterking participatie op decentraal niveau” de komende periode niet op de agenda komt van de tweede kamer. Graag zou de BBB samen met de commissie en de gedeputeerde willen kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat het “uitdaagrecht” niet jaren stagneert.</p> <p>Hieronder staat wat technische vragen en suggesties om te bespreken indien de opwaardering wordt goedgekeurd.</p>	
	2	<p>Binnen de statenbrief “Verkenning (adviesrapport Drift) ‘Uitdaagrecht. Geschikt voor de Provincie Utrecht?’ staat het advies om de aanbevelingen van het rapport pas te gaan gebruiken nadat de “wet versterking participatie op decentraal niveau” is goedgekeurd door het rijk. Nu bestaat er sinds 2002 in de provincie Utrecht de “verordening burgerinitiatief Provincie Utrecht”. Ziet GS geen mogelijkheid om deze aanbevelingen daar onder te brengen zodat het “uitdaagrecht” niet stagneert?</p>	<p>De reden om een participatieverordening op te stellen nadat de wet versterking participatie op decentraal niveau is goedgekeurd door het Rijk, is om ervoor te zorgen dat er een participatieverordening komt die conform de gestelde kaders van de wet is. Dat betekent niet dat de mogelijkheden die het Uitdaagrecht kan bieden, niet nu al verkend kunnen worden. Het adviesrapport van Drift is daartoe een eerste aanzet. Een aantal decentrale overheden (gemeente Rotterdam, provincie Overijssel en Friesland) hebben al gewerkt en geëxperimenteerd met vormen van en variaties op het Uitdaagrecht. In de visie ‘Het energieke gesprek met inwoners; visie van de provincie Utrecht op het samenspel met inwoners’ vastgesteld door PS op 1 februari 2022 (823EE265) staat opgenomen dat er ruimte is om te experimenteren met het Uitdaagrecht binnen de kaders die voorafgaand worden vastgesteld. Het biedt daarmee een praktisch aanknopingspunt om de werking van het uitdaagrecht te verkennen en vorm te geven binnen de provincie Utrecht. Los van het tijdspad en besluitvormingstraject van het wetsvoorstel op Rijksniveau.</p> <p>Het coalitieakkoord biedt tevens aanknopingspunten om vormen van het uitdaagrecht te verkennen. In het coalitieakkoord staat dat we inwoners stimuleren om met creatieve ideeën en initiatieven te komen, die aansluiten bij wat ons in de provincie te doen staat (p. 27). Het coalitieakkoord benadrukt dat er wordt onderzocht of we het uitdaagrecht vorm kunnen geven (p. 28).</p>
	3	<p>Binnen de statenbrief staat ook dat bij het vaststellen van de “participatievisie” er</p>	<p>Het huidige initiatievenloket (vanaf februari 2023 van start, beheerd door Netwerk</p>

		gevraagd is voor een 'loket voor maatschappelijke initiatieven'. Dit loket is reeds opgezet zonder dat de "wet versterking participatie op decentraal niveau" is goedgekeurd door het rijk. Is GS met BBB eens dat de derde aanbeveling: "Bureau Transformatie" ook mogelijk een pro-actieve aanvulling kan zijn op het "initiatievenloket". Ziet GS kans om deze combinatie intern te onderzoeken?	Omgevingsgericht Werken) komt voort uit de aanbevelingen van het provinciale project Vliegwielen van gemeenschapskracht en geeft tegelijkertijd invulling aan een 'loket voor maatschappelijke initiatieven' zoals verwoord in het werkprogramma participatie. Eind 2023 wordt het initiatievenloket geëvalueerd en wordt gekeken hoe de provincie maatschappelijke initiatieven beter kan ondersteunen. De resultaten uit deze evaluatie kunnen helpen om een vervolg te geven aan het experimenteren met een nieuwe vorm van het uitdaagrecht. En om een afweging te maken of 'bureautransformatie' een opvolger kan zijn van het initiatievenloket.
	4	Binnen het rapport van Drift wordt er een vraag gesteld aan het bestuur van de Provincie Utrecht: Kiest GS om bestuur vorm te geven zoals het nu doet (aanbeveling 1 en 2) of kiest GS voor het bewust ontwikkelen van een andere werkwijze en manier van organiseren, vanuit het besef dat grote ontwikkelingen een andere wijze en manier van organiseren van de provincie vraagt (aanbeveling 3)? Graag zou de BBB hierop antwoord willen hebben?	Op 4 juli 2023 heeft GS kennis genomen van het rapport van Drift. Het rapport geeft een advies naar aanleiding van de onderzoeksvraag: "...in hoeverre is het Uitdaagrecht een geschikt instrument voor het middenbestuur; welke randvoorwaarden zijn daarbij belangrijk; en hoe geeft de provincie daar praktische invulling aan...". In het advies worden drie gradaties onderscheiden in hoe de provincie de afweging kan formaliseren, en het uitdaagrecht praktisch kan maken. De aanbevelingen in het rapport worden de komende tijd nader onderzocht, evenals welke vorm het beste past binnen de organisatie en wat daarin mogelijk is. Bij deze verkenning gaan we graag met PS in gesprek.
	5	Volgens het rapport is er een gebrek aan proces m.b.t. Ideeën, plannen, suggesties die een concept versie zijn of meer zijn uitgewerkt. Betrokken ambtenaren beoordelen deze initiatieven aan de hand van subjectieve criteria en persoonlijke inschattingen (blz 9 onderaan). Is GS het met BBB eens dat hier een objectief en onafhankelijk proces ingericht moet worden? Zo, ja, welke acties vloeien hieruit?	Op dit moment wordt via het initiatievenloket praktisch geëxperimenteerd op welke wijze de provincie maatschappelijke initiatieven, ideeën en plannen het best kan ondersteunen of begeleiden. Hierbij leren we door te doen. Eind 2023 wordt het initiatievenloket geëvalueerd. De lessen uit deze evaluatie kunnen gebruikt worden om ook op andere plekken in de organisatie te leren, hoe maatschappelijke initiatieven te ondersteunen en begeleiden.
	6	Binnen het kopje "Inhoud Rapport" van de statenbrief staat nergens de rol van de interne organisatie (ambtenaren) die binnen het rapport meerdere malen staat aangegeven als uitdaging. Er wordt zelfs in het rapport gesproken over een "interne participatieparadox". Er wordt wel gerefereerd aan het aansluitingsvermogen bij het initiatief maar niet over de verschillende denkwijzen van diverse ambtenaren over het uitdaagrecht. Wat is de reden waarom dit niet wordt genoemd?	De interne participatieparadox gaat over het gegeven dat je juist een specifieke groep ambtenaren zou willen betrekken bij participatie en het vormgeven van het uitdaagrecht, namelijk collega's die daar in de praktijk ook al mee bezig zijn. Er worden daarom nu gesprekken gevoerd om met een zo breed mogelijke groep collega's op strategisch niveau na te denken over het onderwerp participatie en een verdere verkenning van het uitdaagrecht. Hier zijn ook collega's uit het primaire proces bij betrokken.

			<p>Uit het rapport van Drift blijkt ook dat ervaring in het VK, Nederlandse gemeentes en provincies met het uitdaagrecht, het instrument niet werkt als een competitieve aanbesteding en het geen simpel of eenduidig instrument is om meer maatschappelijk effect binnen hetzelfde budget te sorteren. Zo was het initieel wel bedoeld. Momenteel zijn veel decentrale overheden bezig om te experimenteren en verkennen – net zoals de provincie Utrecht – welke vorm of variatie van het Uitdaagrecht wel werkt (pp. 5-8 van het adviesrapport). Kortom, het denken over en het toepassen van het uitdaagrecht is volop in beweging.</p>
--	--	--	---